

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ט' בניסן, תשפ"ד
17 באפריל, 2024
124/2024

האוכלוסייה הדרוזית בישראל - לקט נתונים לרגל חג הנביא שועיב 2024

The Druze Population of Israel 2024

- אוכלוסיית הדרוזים בישראל מונה כ-152 אלף נפש (נתון ארעי)¹ – גידול של יותר מפי עשרה מאז קום המדינה (14.5 אלף נפש ב-1949).
- בסוף 2022 היישובים עם מספר הדרוזים הגבוה ביותר היו דאלית אל-כרמל (17.6 אלף) וירכא (17.5 אלף).
- בסוף 2022 פחות מרבע (23.8%) מהאוכלוסייה הדרוזית היו ילדים בני 0-14. לשם השוואה, באוכלוסייה היהודית 27.5% הם ילדים, באוכלוסייה המוסלמית – כשליש (32.3%), ואילו באוכלוסיית הנוצרים הערבים – כחמישית (20.6%).
- במהלך העשור האחרון ירד שיעור הגידול של האוכלוסייה הדרוזית בהדרגה, ובשנת 2022 הוא עמד על 1.1%.
- שיעור הפריון הכולל² לאישה דרוזית ב-2022 עמד על 1.85 ילדים בממוצע, בהשוואה ל-2.00 בשנה הקודמת. שיעור הפריון הכולל בקרב הנשים הדרוזיות נמצא במגמת ירידה מאמצע שנות ה-60, אז נאמד שיעור הפריון הכולל ב-7.92 (ב-1964).
- ב-2023 היו בישראל כ-41 אלף משקי בית שבראשם עמד דרוזי, כ-1.4% מכלל משקי הבית בישראל.
- 83.8% ממשקי הבית של הדרוזים היו משקי בית עם מועסקים, גבוה מהאחוז בקרב המוסלמים (79.3%) ומהאחוז בקרב הנוצרים הערבים (77.7%).
- 43.5% מהדרוזים המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסיים התיכון, לעומת 34.6% בלבד מתוך כלל מסיימי התיכון בחינוך הערבי.
- בשנת תשפ"ג (2022/23) למדו 5,859 סטודנטים דרוזים בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל (לא כולל סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה). בהשוואה לשנה הקודמת (תשפ"ב – 2021/22) ירד מספרם ב-0.2%. במהלך השנים, גדל מספר הסטודנטים הדרוזים פי 3.5 מאז שנת תש"ס (1999/00) שבה עמד מספרם על 1.6 אלף סטודנטים. האחוז המצטבר של הנכנסות להשכלה גבוהה בקרב הנשים הדרוזיות היה גבוה מזה של הנשים היהודיות והאחרות וגבוה משמעותית מזה של הנשים המוסלמיות.

¹ אומדן ארעי לחודש פברואר 2024. פרט לאומדן הארעי הזה, שאר נתוני ההודעה בנושא אוכלוסייה מתייחסים לסוף שנת 2022.

² מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה.

- בשנת הלימודים תשפ"ד (2023/24) היו 3,741 עובדי הוראה דרוזים, לעומת 3,633 בשנת הלימודים הקודמת (גידול של 2.9%).
- בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) היו 185 אנשי סגל דרוזים במוסדות להשכלה הגבוהה, לעומת 183 בשנת הלימודים הקודמת (גידול של כ-1%).
- בשנת 2022, 24.1 אלף דרוזים היו רשומים במחלקות לשירותים חברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי. שיעור הרשומים בכלל האוכלוסייה הדרוזית עמד על 161.5 ל-1,000 נפש, לעומת 118.2 ל-1,000 נפש בכלל אוכלוסיית ישראל.
- בשנת 2022 היו במרשם אנשים עם מוגבלות כ-1.096 אלף אנשים עם מוגבלות, ומתוכם כ-20.4 אלף דרוזים. שני סוגי המוגבלות הנפוצים ביותר בקרב דרוזים עם מוגבלות היו מוגבלות פיזית ומחלות כרוניות.
- בשנת פסק דין 2021 שיעור המורשעים במשפטים פליליים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-301 ל-100,000 נפש. שיעור זה גבוה מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-271 ל-100,000 נפש). העבירות השכיחות ביותר בקרב המורשעים הדרוזים היו: עבירות כלפי הסדר הציבורי (23.7%), עבירות רישוי (23.1%) ועבירות כלפי חיי אדם וגופו (16.4%).

לוח א - מאפיינים דמוגרפיים

2022, אלא אם כן צוין אחרת

האוכלוסייה הדרוזית	כלל האוכלוסייה	
150,223	9,662,037	סך כל האוכלוסייה
23.8	27.7	אחוז בני 0-14
7.3	12.4	אחוז בני 65 ומעלה
1,040	988	יחס המינים
658	926	יחס תלות ³
1.1	2.2	שיעור גידול שנתי
29.5	27.3	גיל ממוצע בנישואין ראשונים – גברים
25.4	25.1	גיל ממוצע בנישואין ראשונים – נשים
1.85	2.89	שיעור פרייון כולל
41.4	2,920.3	מספר משקי בית (2023, אלפים)
3.77	3.19	גודל משק בית ממוצע (2023, מספר נפשות)

³ היחס שבין האוכלוסייה הנתמכת לבין האוכלוסייה התומכת. האוכלוסייה הנתמכת כוללת ילדים בני 0-19 ומבוגרים בני 65 ומעלה. האוכלוסייה התומכת כוללת אנשים בגילי העבודה (20-64).

מאז קום המדינה גדלה האוכלוסייה הדרוזית ביותר מפי עשרה: מ-14.5 אלף נפש בשנת 1949 לכ-152 אלף בחודש פברואר 2024 (נתונים ארעיים). האוכלוסייה הדרוזית גדלה במהלך השנים בעיקר כתוצאה מריבוי טבעי (לידות פחות פטירות) ומסיפוח רמת הגולן בשנת 1981. האוכלוסייה הדרוזית מהווה 1.6% מסך כל האוכלוסייה בישראל ו-7.4% מהאוכלוסייה הערבית במדינה.

פיזור גאוגרפי בשנת 2022

הדרוזים מתגוררים בשני מחוזות עיקריים: מחוז הצפון (80.5% מהאוכלוסייה הדרוזית) ומחוז חיפה (18.6%). 98% מהדרוזים בישראל מתגוררים ב-19 יישובים, 17 מהם נמצאים במחוז הצפון ושני יישובים (דאלית אל-כרמל ועספיא) נמצאים במחוז חיפה. יישובים אלו הם הומוגניים בעיקרם; ב-13 יישובים חלקה היחסי של אוכלוסיית הדרוזים הוא 95% ויותר מאוכלוסיית היישוב, וב-8 מתוכם (בית ג'ן, מגדל שמס, בוקעאתא, ג'ולס, יאנוח-ג'ת, סאג'ור, מסעדה ועין קנייא) כל האוכלוסייה היא דרוזית. שלושת היישובים עם מספר הדרוזים הגבוה ביותר בשנת 2022 היו: דאלית אל-כרמל, ירכא ומגאר.

לוח ב - האוכלוסייה הדרוזית בסוף שנת 2022 ביישובים עיקריים

שם היישוב	סה"כ דרוזים ביישוב (אלפים)	אחוז הדרוזים מסה"כ האוכלוסייה ביישוב
דאלית אל-כרמל	17.6	97
ירכא	17.5	99
מגאר	13.6	57
בית ג'ן	12.4	100
מגדל שמס	11.5	100
עספיא	9.7	75
כסרא-סמיע	8.8	96
יאנוח-ג'ת	6.9	100
בוקעאתא	6.8	100
ג'ולס	6.7	100
חורפיש	6.4	97
שפרעם	5.9	14
פקיעין (בוקיעה)	4.8	78
סאג'ור	4.5	100
אבו סנאן	4.4	30
מסעדה	3.9	100
ראמה	2.4	31
עין קנייא	2.2	100
עין אל-אסד	0.9	97

קצב גידול

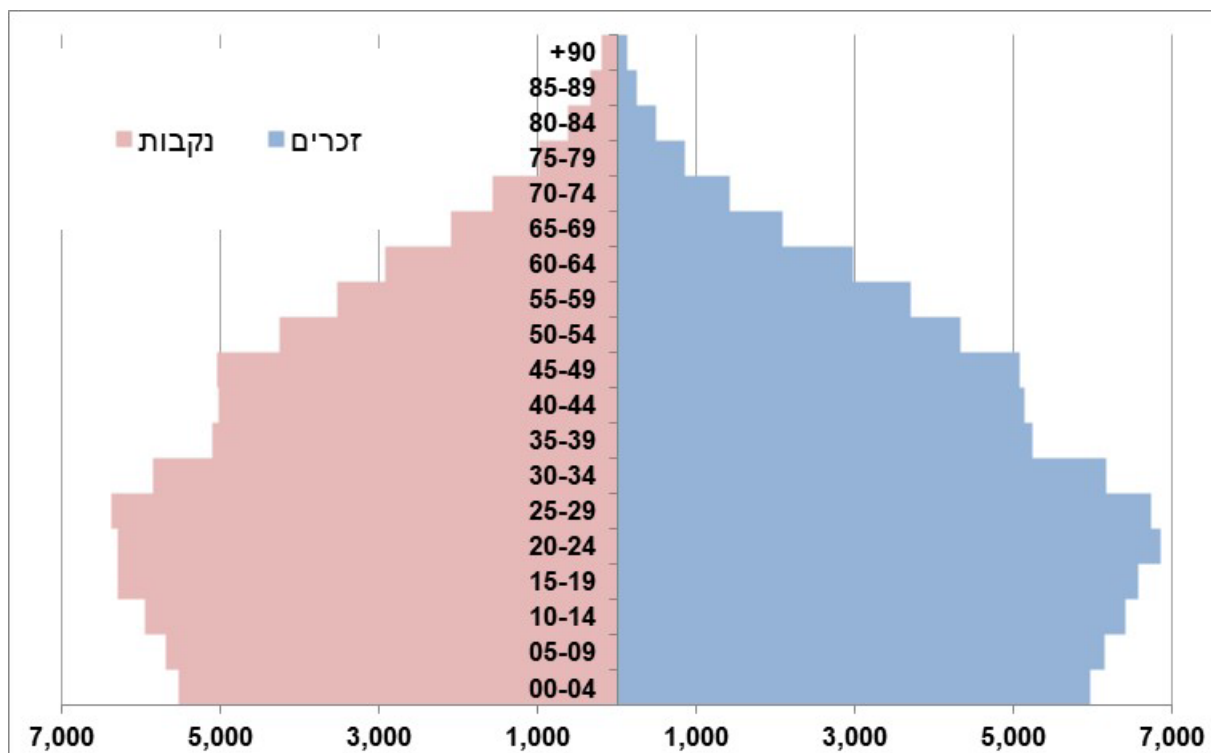
משנת 2010 ירד שיעור הגידול באוכלוסייה הדרוזית בהדרגה – מ-1.7% בשנה זו ל-1.4% בשנת 2015, 1.2% בשנת 2021, ובשנת 2022 הוא הגיע ל-1.1%. שיעור זה נמוך מזה של האוכלוסייה המוסלמית (2.2%) ומזה של האוכלוסייה היהודית (1.7%), אך גבוה מקצב הגידול של אוכלוסיית הנוצרים הערבים (0.7%).

מבנה גילים

בסוף שנת 2022 היה הגיל החציוני⁴ באוכלוסייה הדרוזית 30.1 שנים. 23.8% מהאוכלוסייה הדרוזית היו ילדים בני 0-14 וכ-7.3% היו בני 65 ומעלה. מבנה גילים זה הוא תוצאה של מגמה מתמשכת של ירידה בפרייון.

אחוז הילדים בני 0-14 באוכלוסייה הדרוזית (23.8%) נמוך מזה של האוכלוסייה היהודית (27.5%) ושל האוכלוסייה המוסלמית (32.3%), אך גבוה מזה של אוכלוסיית הנוצרים הערבים (20.6%). אחוז בני 65 ומעלה באוכלוסייה הדרוזית (7.3%), גבוה מזה של האוכלוסייה המוסלמית (4.7%), אך נמוך מזה של האוכלוסייה היהודית (14.5%) ושל אוכלוסיית הנוצרים הערבים (12.2%).

תרשים 1 - אוכלוסיית הדרוזים בישראל לפי גיל ומין, מספרים מוחלטים, סוף 2022

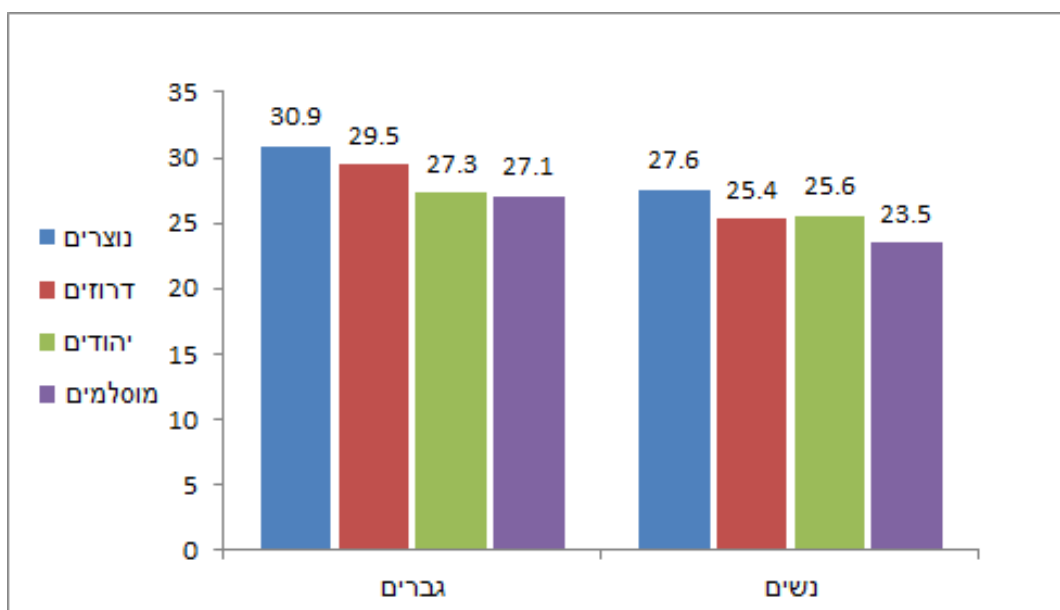
⁴ הגיל החציוני הוא הגיל שמחצית האוכלוסייה נמצאת מעליו ומחציתה – מתחתיו.

גיל בנישואין

בשנת 2022 היה הגיל הממוצע בנישואין ראשונים 25.4 שנים בקרב הנשים הדרוזיות ו-29.5 בקרב הגברים הדרוזים. לעומת זאת, בשנת 2010 היה הגיל הממוצע בנישואין ראשונים 23.0 שנים בקרב הנשים הדרוזיות ו-27.6 בקרב הגברים הדרוזים.

גיל הנישואין של הנשים הדרוזיות גבוה מהגיל של המוסלמיות ונמוך מהגיל של הנוצריות והיהודיות. לעומת זאת, גיל הנישואין של הגברים הדרוזים גבוה מגיל היהודים והמוסלמים ונמוך מגיל הנוצרים. יחד עם זאת, ההפרש בגיל הממוצע בנישואין ראשונים בין החתן לכלה בקרב הדרוזים (4.1 שנים) גבוה במקצת מזה של המוסלמים (3.6) והנוצרים (3.3) וגבוה בהרבה מההפרש בגיל בקרב היהודים (1.7 שנים).

תרשים 2 - גיל נישואין ממוצע בנישואין ראשונים לפי דת ומין, 2022

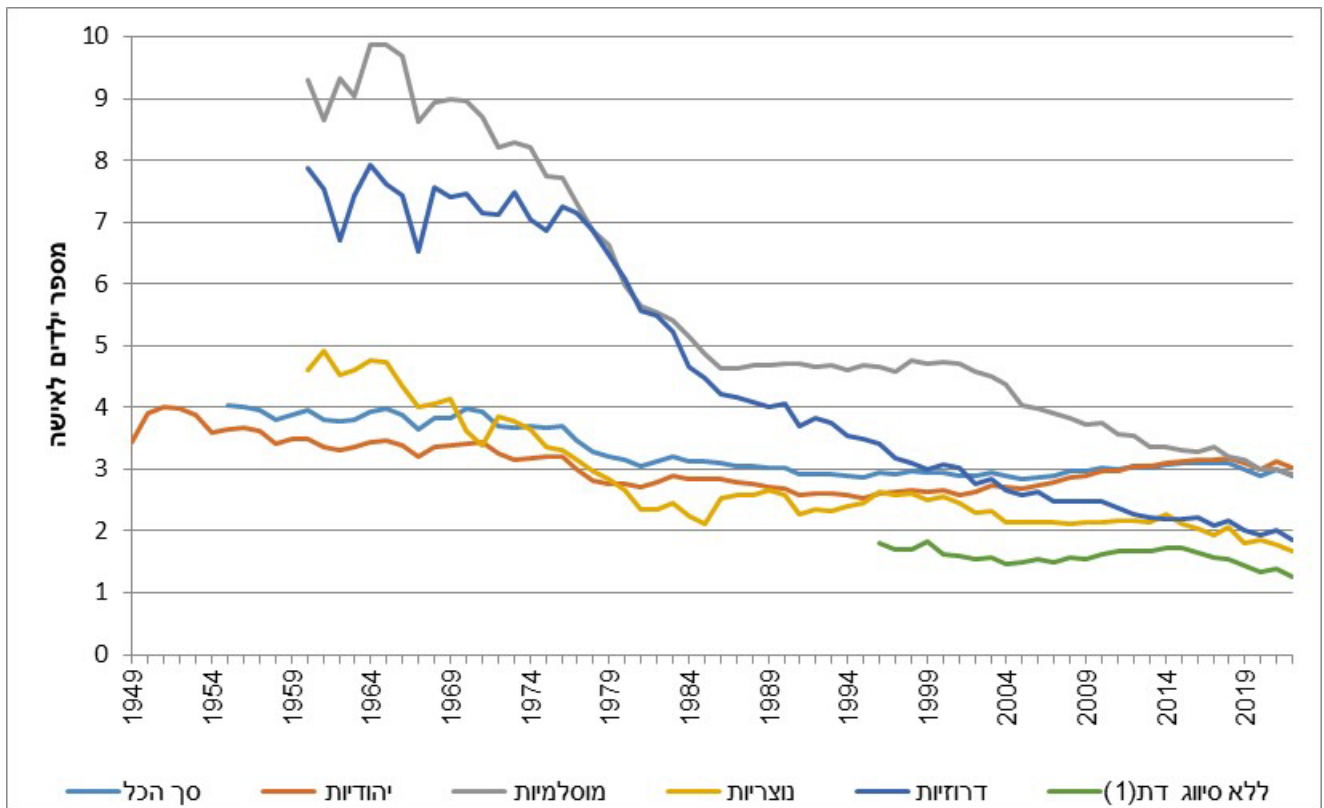

ילודה ופריון

במהלך שנת 2022 נולדו בישראל 2,186 ילודים לנשים דרוזיות (2,339 ב-2021), כ-1.2% מכלל היילודים שנולדו בישראל בשנה זו (פחות מחלקם באוכלוסייה שעמד על 1.6%). מספר הילדים הממוצע שאישה דרוזית צפויה ללדת במהלך חייה (שיעור הפריון הכולל) עמד בשנת 2022 על 1.85 ילדים לאישה (2.00 ב-2021 ו-1.94 ב-2020), נמוך מזה של הנשים היהודיות (3.03) והמוסלמיות (2.91).

רמת הפריון של נשים דרוזיות המשיכה לרדת בעשור האחרון אל מתחת לשיעור התחלופה (2.1 ילדים לאישה) הנדרש לשמירה על גודל האוכלוסייה, והתקרבה לזו של נשים נוצריות (1.68). על אף הירידות בשיעורי הפריון של נשים דרוזיות בכל קבוצות הגיל, נותרה רמתן הגבוהה ביותר בקבוצת הגיל 25-29. בשנת 2022 נאמד השיעור ב-133.9 יילודים ל-1,000 נשים בקבוצת גיל זו, לעומת 406.1 בשנת 1965.

תרשים 3 - שיעור פריון כולל לפי דת האם, 1949-2022

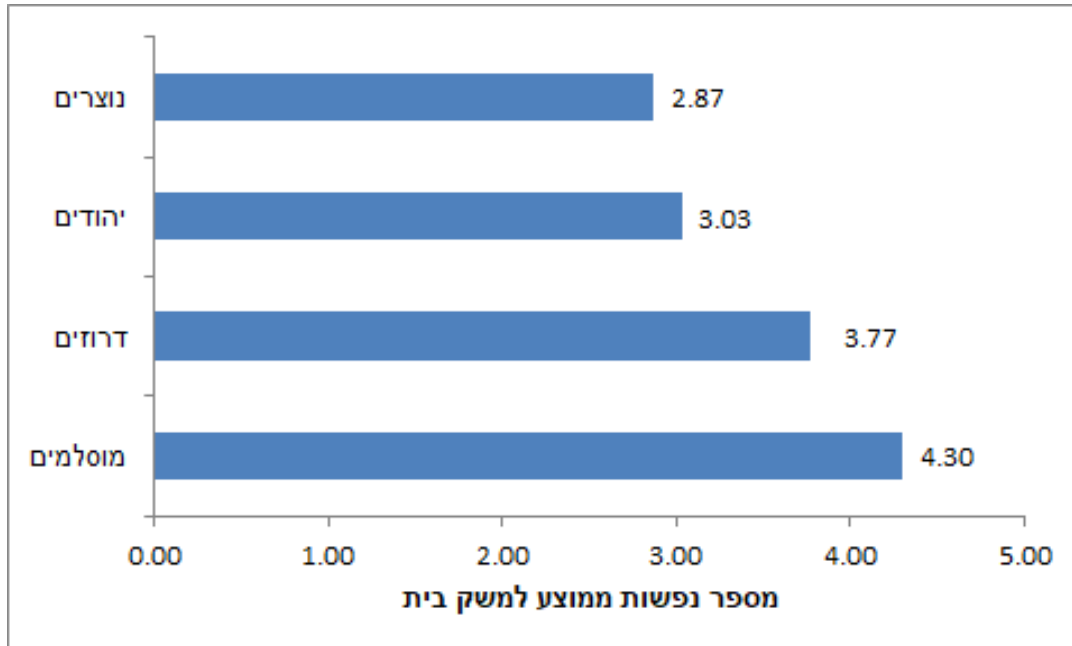

(1) נשים שלא סווגו לפי דת במרשם האוכלוסין.

משנת 1964 ירד שיעור הפריון של הנשים הדרוזיות בכ-77%. בשנה זו נמדד שיא הפריון – 7.92 ילדים לאישה, בשנת 1990 היה השיעור 4.05 ילדים לאישה, בשנת 2000 – 3.07 ובשנת 2010 – 2.47. ירידה זו משקפת ירידה בשיעורי הפריון בכל קבוצות הגיל, והיא תוצאה של דחיית עיתוי הלידה הראשונה ועלייה בגיל הממוצע של האם בלידה. בין השנים 1994 ל-2022 עלה גיל האישה הדרוזית בלידה ראשונה ב-4.6 שנים, והגיע ל-27.4. עלייה זו תואמת לעלייה של 4.6 שנים בגיל הנישואים הראשונים בקרב נשים דרוזיות (מגיל ממוצע 20.8 בשנת 1994 ל-25.4 בשנת 2022).

בשנת 2023 היו בישראל כ-41 אלף משקי בית שבראשם עמד דרוזי, והם היו כ-1.4% מכלל משקי הבית.

תרשים 4 - גודל משק בית ממוצע לפי דת, 2023

על אף הירידה בשיעורי הפרייון באוכלוסייה הדרוזית, גודל משק הבית הממוצע גבוה מזה של היהודים ושל הנוצרים, מכיוון שמגורים לבד אינם נפוצים בקרב הדרוזים.

בשנת 2023 לכ-81% מהמשפחות הדרוזיות מבנה מסורתי הכולל זוג עם ילדים (ילדים בכל גיל), בהשוואה לכ-83% בשנה הקודמת. זהו אחוז גבוה בהשוואה למשפחות המוסלמיות, היהודיות והנוצריות.

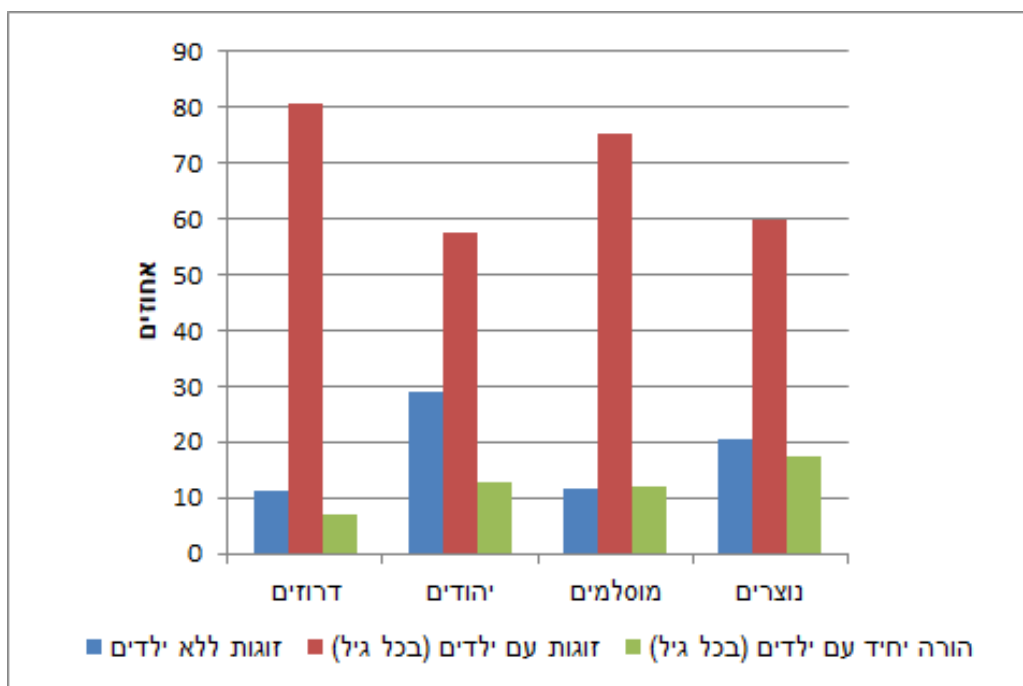
בשנה זו אחוז הזוגות ללא ילדים בקרב הדרוזים היה כ-11% בדומה לשנה הקודמת. אחוז המשפחות החד-הוריות בקרב המשפחות הדרוזיות, הוא הנמוך ביותר בהשוואה לדתות האחרות.

⁵ **משק בית** – מוגדר כאדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. הם עשויים להיות קרובי משפחה, לא קרובי משפחה או צירוף של אנשים קרובים ושאינם קרובים.

משפחה – (משפחה גרעינית) מוגדרת כשני אנשים או יותר החולקים משק בית אחד וקשורים זה לזה כבני זוג נשואים או לא נשואים (כולל זוגות חד-מיניים), או כהורה וילד (כולל ילד מאומץ). סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים (בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד (משפחה חד-הורית) עם ילדים. סוגי משפחות נוספים שהוגדרו הם: סב ו/או סבתא עם נכדים ללא הוריהם, אחים בלבד הגרים יחד, ללא בני זוג וללא ילדים.

הנתונים על משקי בית ומשפחות מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2023. הנתונים אינם כוללים את הגרים במוסדות, בקיבוצים, במעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום).

תרשים 5 - משפחות לפי סוג משפחה ודת, 2023

חלה ירידה בחלקם היחסי של המשפחות הדרוזיות הכוללות זוג עם לפחות ילד אחד עד גיל 17, כ-55% בשנת 2023, בהשוואה לכ-64% בשנת 2022 ולכ-60% בשנת 2021. זהו עדיין אחוז גבוה בהשוואה למשפחות היהודיות (כ-45%) ולמשפחות הנוצריות (כ-40%), אך נמוך מהמשפחות המוסלמיות (כ-59%). מספר הילדים הממוצע עד גיל 17 במשפחות הדרוזיות עם ילדים עד גיל זה הוא 2.00, נמוך בהשוואה למשפחות המוסלמיות (2.59) ולמשפחות היהודיות (2.46), וגבוה מהמשפחות הנוצריות (1.80).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

בשנת 2023 היו כ-41 אלף משקי בית של דרוזים, מהם 83.8% משקי בית עם מועסקים, גבוה מהאחוז בקרב המוסלמים (79.3%) ומהאחוז בקרב הנוצרים הערבים (77.7%).

ממוצע הנפשות לחדר אצל הדרוזים היה 1.10, גבוה מזה של הנוצרים הערבים (0.93) ונמוך מזה של המוסלמים (1.35).

אצל הדרוזים בדומה למוסלמים, יש פער גדול בין ההשתתפות של גברים בכוח העבודה לבין זו של הנשים. אחוז הגברים הדרוזים המשתתפים בכוח העבודה הגיע ב-2023 ל-66.2% (לעומת 63.7% בקרב המוסלמים ו-68.0% בקרב הנוצרים הערבים). אחוז הנשים הדרוזיות המשתתפות בכוח העבודה הגיע ל-47.4% (לעומת 34.0% בקרב המוסלמיות ו-56.7% בקרב הנוצריות הערביות).

בשנת 2023, 65.6 אלף דרוזים היו מועסקים, שיעור התעסוקה בקרב דרוזים הגיע ל-54.9% (לעומת 46.0% בקרב המוסלמים ו-60.7% בקרב הנוצרים הערבים).

28.3% מהמועסקים הדרוזים עבדו כעובדי מכירות ושירותים ו-23.2% עבדו כעובדים מקצועיים בתעשייה ובבינוי ועובדים מקצועיים אחרים. 16.6% עבדו בענף מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי, 13.5% עבדו בענף חינוך ו-13.4% מהמועסקים עבדו בענף התעשייה.

1.8% מהדרוזים לא למדו כלל. מאלה שכן למדו: 1.2% לא קיבלו תעודה, ל-26.6% השכלה יסודית או חטיבת ביניים, 11.0% סיימו תיכון ללא תעודת בגרות, 37.4% קיבלו תעודת בגרות, 4.0% קיבלו תעודת סיום של בית ספר על-תיכוני שאינה תעודה אקדמית ו-13.1% קיבלו תואר אקדמי או תעודה אקדמית.

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים בנושא\)](#)

המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון דרוזים בתוך 8 שנים מסיום התיכון בתשע"ד (2013/14), מעקב עד תשפ"ב (2021/22)

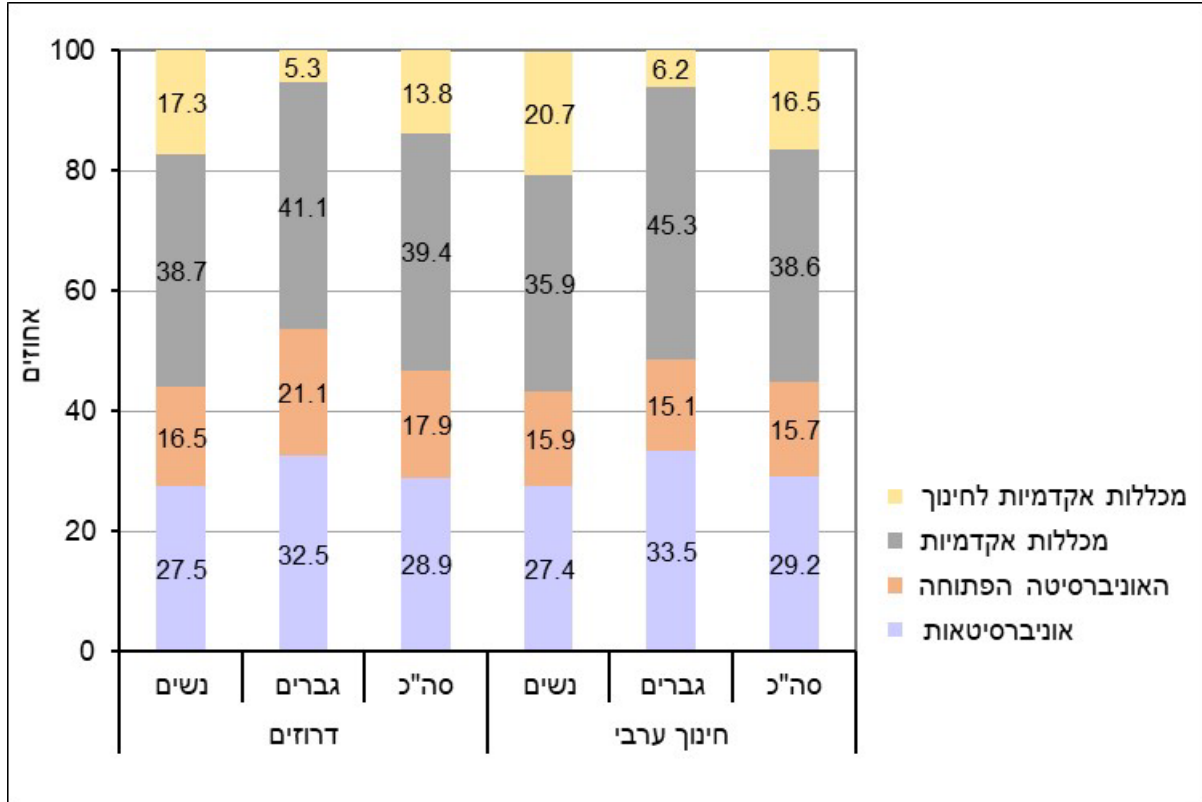
43.5% מהדרוזים המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסיום התיכון, לעומת 34.6% בלבד מתוך כלל מסיימי התיכון בחינוך הערבי.

אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות היה דומה לאחוז בקרב כלל מסיימי התיכון בחינוך הערבי (28.9% לעומת 29.2%, בהתאמה). אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודים במכללות האקדמיות היה גבוה מעט מהאחוז בקרב מסיימי התיכון בחינוך הערבי (39.4% לעומת 38.6%, בהתאמה). אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודים באוניברסיטה הפתוחה היה גבוה מהאחוז בקרב מסיימי התיכון בחינוך הערבי (17.9% לעומת 15.7%, בהתאמה), ואילו אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודים במכללות האקדמיות לחינוך היה נמוך מהאחוז בקרב מסיימי התיכון בחינוך הערבי (13.8% לעומת 16.5%, בהתאמה).

26.3% בלבד מהגברים הדרוזים המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסיום התיכון, לעומת 59.3% מהנשים הדרוזיות.

אחוז הגברים הדרוזים שהמשיכו ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות, באוניברסיטה הפתוחה ובמכללות האקדמיות היה גבוה מהאחוז בקרב הנשים הדרוזיות. לעומת זאת, אחוז הנשים הדרוזיות שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך היה גבוה משמעותית מאחוז הגברים (17.3% לעומת 5.3%, בהתאמה).

תרשים 6 - המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון דרוזים בתוך שמונה שנים מסיום התיכון בתשע"ד (2013/14), מעקב עד תשפ"ב (2021/22)

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

סטודנטים⁶ במוסדות להשכלה גבוהה⁷

בשנת תשפ"ג (2022/23) למדו 5.9 אלף סטודנטים דרוזים בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל, לא כולל סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. בהשוואה לשנה הקודמת (תשפ"ב – 2021/22) ירד מספרם ב-0.2%. לשם השוואה, בין השנים האלה מספרם של כלל הסטודנטים הערבים עלה ב-2.2% ושל כלל הסטודנטים ירד ב-1.4%. במהלך השנים⁸ גדל מספר הסטודנטים הדרוזים פי 3.5 מאז שנת תש"ס (1999/00) שבה עמד מספרם על 1.6 אלף סטודנטים. מספרם של כלל הסטודנטים הערבים עלה בתקופה זו פי 4.1, ומספרם של כלל הסטודנטים עלה פי 1.7.

בתשפ"ג, 2,544 סטודנטים דרוזים למדו באוניברסיטאות, 2,735 – במכללות אקדמיות ו-580 למדו במכללות אקדמיות לחינוך.

סוג תואר

מתוך כלל הסטודנטים הדרוזים בשנת תשפ"ג, 73.2% למדו לקראת תואר ראשון, 21.4% – לקראת תואר שני, 1.6% – לקראת תואר שלישי ו-3.9% לקראת תעודת הוראה או תעודה אקדמית אחרת. פילוח הלומדים לפי תואר בקרב כלל הסטודנטים הערבים בתשפ"ג היה דומה לזה של הדרוזים (75.6% למדו לתואר ראשון ו-18.0% – לתואר שני).

סוג מוסד לימודים

מתוך כלל הסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג באוניברסיטאות בישראל, אחוז הדרוזים עמד על 1.8%. בין האוניברסיטאות עצמן הייתה שונות גדולה מאוד בחלקם היחסי של הדרוזים בהתאם למיקומן הגאוגרפי. באוניברסיטת חיפה היה אחוז הדרוזים הגבוה ביותר (7.6%) ואחריה בטכניון (3.4%). אחוז הדרוזים הנמוך ביותר היה באוניברסיטת רייכמן (0.3%).

לשם השוואה, האחוז של כלל הערבים מתוך כלל הסטודנטים בתשפ"ג היה 15.6%. באוניברסיטת חיפה היה אחוז הערבים הגבוה ביותר (36.8%) ואחריה בטכניון (27.3%). אחוז הערבים הנמוך ביותר היה באוניברסיטת רייכמן (3.8%) ובמכון ויצמן למדע (4.5%).

מתוך כלל הסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג במכללות האקדמיות, אחוז הדרוזים עמד על 2.3% (2.7% במכללות המתוקצבות ו-1.7% במכללות הלא מתוקצבות). בין המכללות עצמן הייתה שונות גדולה מאוד בחלקם היחסי של הדרוזים בהתאם למיקומן הגאוגרפי. במכללות אקדמיות הממוקמות בצפון הארץ אחוזי

⁶ נכללו סטודנטים שלמדו לקראת תואר ראשון, תואר שני, תואר שלישי, תעודת הוראה ותעודות אקדמיות נוספות.

⁷ לא נכללו 876 לומדי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. לאוניברסיטה הפתוחה מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה. הדבר בא לידי ביטוי בתהליכי הקבלה של הסטודנטים לתואר ראשון ובמהלך לימודיהם, בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים ועוד. לכן, בהודעה זו, כל עוד לא נכתב אחרת, לומדי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה אינם נכללים.

⁸ ההשוואה אינה כוללת תעודות הוראה או תעודות אקדמיות אחרות כיוון שנתוני שנת תש"ס אינם כוללים מידע עליהן במכללות האקדמיות לחינוך.

הדרוזים היו גבוהים יחסית: 15.8% במכללה האקדמית צפת, 11.6% במכללה האקדמית גליל מערבי, 9.6% במכללה האקדמית תל חי, 9.0% במכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן, ו-7.6% במכללה האקדמית להנדסה על שם אורט בראודה (כרמיאל). יוצאת דופן הייתה מכללת עמק יזרעאל – רק 1.7% מהסטודנטים בה היו דרוזים (פחות מחלקם היחסי בכלל המכללות האקדמיות). ביתר המכללות האקדמיות שממוקמות במרכז הארץ או בדרומה, היה חלקם היחסי של הסטודנטים הדרוזים קטן יותר (עד 2.6%).

מתוך כלל הסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג במכללות האקדמיות לחינוך עמד אחוז הסטודנטים הדרוזים על 1.5%. בדומה למצב במכללות האקדמיות, חלקם היחסי של הדרוזים במכללות האקדמיות לחינוך שבצפון היה גבוה מחלקם בשאר חלקי הארץ: 8.6% במכללה הערבית לחינוך חיפה, 6.7% במכללה האקדמית גורדון (חיפה), 6.2% במכללה האקדמית לחינוך אורנים ובמרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו – חיפה ו-4.6% במכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה.

תחום לימוד בתואר ראשון

בקרב הסטודנטים הדרוזים שלמדו **לתואר ראשון**, מדעי החברה (29.0%) היה תחום הלימוד הנפוץ ביותר, אחריו היו תחום מדעי הרוח (22.5%), יותר ממחציתם בחינוך והכשרה להוראה) והנדסה ואדריכלות (21.0%).

החלק היחסי של לומדי מדעי החברה בקרב הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון (29.0%) היה גדול מעט מחלקם בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון (28.2%) ודומה לחלקם בקרב כלל הסטודנטים הערבים (28.8%). החלק היחסי של לומדי מדעי הרוח בקרב הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון (22.5%) היה זהה לחלקם בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון, אך קטן מחלקם בקרב כלל הסטודנטים הערבים (26.3%). החלק היחסי של הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון בתחום הנדסה ואדריכלות (21.0%) היה גבוה מזה של כלל הסטודנטים לתואר ראשון (18.5%) ומזה של כלל הסטודנטים הערבים (16.3%).

נשים לפי תואר

אחוז הנשים בקרב הסטודנטים הדרוזים היה 64.7%, נמוך מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים הערבים (69.2%) אך גבוה מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים (60.5%). אחוז הנשים בקרב הסטודנטים הדרוזים **לתואר ראשון** (62.9%) היה נמוך מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים הערבים (67.2%) וגבוה מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים (59.1%). גם בקרב הסטודנטים הדרוזים **לתואר שני** אחוז הנשים (67.6%) היה נמוך מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים הערבים (75.6%) וגבוה מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים (64.7%).

גיל חציוני לפי תואר

הגיל החציוני של הסטודנטים הדרוזים שלמדו **לתואר ראשון** היה 23.1 שנים, גבוה מגילם החציוני של כלל הסטודנטים הערבים לתואר ראשון (22.1) ונמוך מגילם של כלל הסטודנטים (24.6) לתואר ראשון. גם **בתואר שני** הגיל החציוני של הדרוזים, 31.4 שנים, היה גבוה מגילם החציוני של כלל הסטודנטים הערבים (30.7) ונמוך מזה של כלל הסטודנטים לתואר שני (31.9).

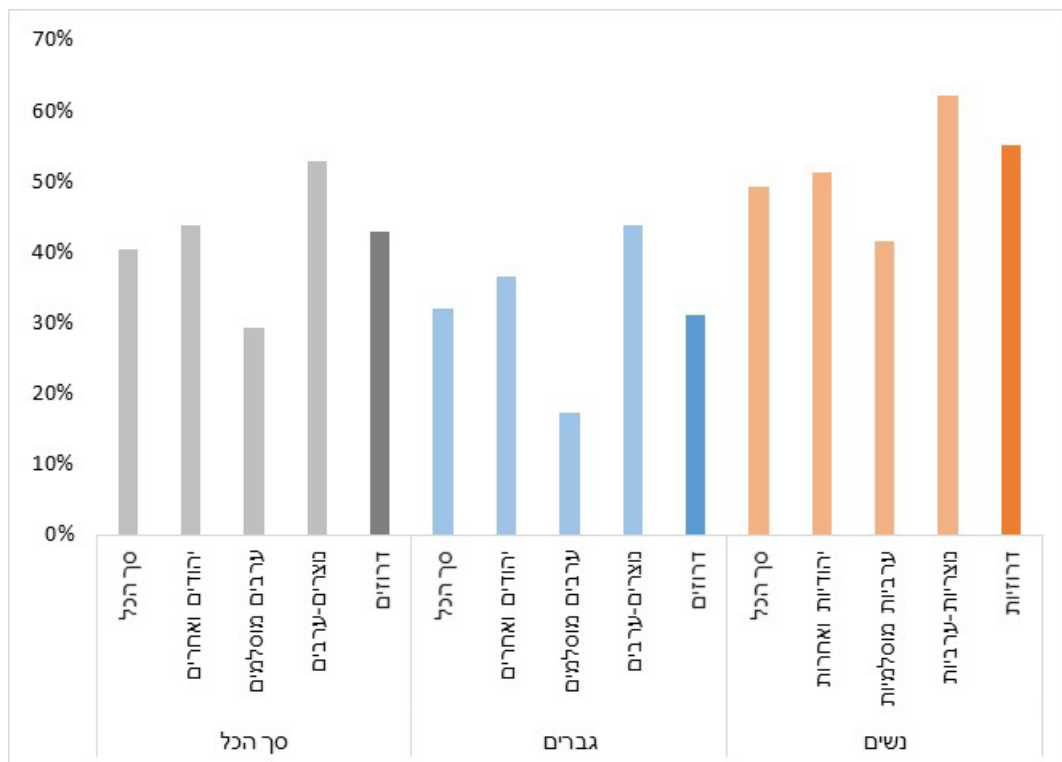
אחוז הסטודנטים בקרב בני 20-24

קבוצת הגיל 20-24 היא קבוצת הגיל המייצגת את כל הסטודנטים לתואר ראשון שהוא התואר הנפוץ ביותר. בחלקם היחסי של הסטודנטים הדרוזים בני 20-24 מתוך כלל הדרוזים בגילים אלו חלה ירידה מ-20.7% בתשפ"ב (2021/22) ל-20.0% בתשפ"ג (2022/23). זאת בדומה לירידה שחלה בחלקם של הסטודנטים היהודים והאחרים⁹ בני 20-24 מתוך כלל היהודים והאחרים באותם גילים (מ-11.2% בתשפ"ב ל-10.5% בתשפ"ג) ובקרב כלל אוכלוסיית בני 20-24 (מ-12.7% ל-12.3%, בהתאמה). לעומת זאת, בחלקם של כלל הסטודנטים הערבים בני 20-24 מתוך הערבים באותם גילים חלה עלייה מ-16.3% בתשפ"ב ל-16.9% בתשפ"ג.

האחוז המצטבר של הנכנסים להשכלה הגבוהה¹⁰

בשנת תשפ"ג, האחוז המצטבר של הנכנסות להשכלה גבוהה בקרב הנשים הדרוזיות היה גבוה מזה של הנשים היהודיות והאחרות, גבוה משמעותית מזה של הנשים המוסלמיות ונמוך משמעותית מזה של הנשים הנוצריות-ערביות. לעומתן, האחוז המצטבר של הנכנסים להשכלה גבוהה בקרב הגברים הדרוזים היה גבוה משמעותית מזה של הגברים המוסלמים ונמוך משמעותית מזה של הגברים היהודים והאחרים ובעיקר נמוך משמעותית מזה של הגברים הנוצרים-ערבים.

תרשים 7 - האחוז המצטבר של הנכנסים להשכלה גבוהה תשפ"ג, אחוזים

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

⁹ אחרים כוללים נוצרים לא-ערבים ואנשים שאינם מסווגים לפי דת במרשם האוכלוסין.

¹⁰ שיעור הכניסה להשכלה גבוהה נטו לגיל בודד מתקבל על ידי חלוקת מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון בשכבת גיל במספר האנשים בכלל האוכלוסייה באותה שכבת גיל. סכום שיעורי הכניסה נטו מחושב על ידי סיכום השיעורים לכל שנות הגיל. התוצאה מייצגת את ההסתברות הצפויה להיכנס להשכלה הגבוהה.

עובדי הוראה במערכת החינוך

בשנת הלימודים תשפ"ד (2023/24) מספרם של עובדי ההוראה הדרוזים היה 3,741, לעומת 3,633 בשנת הלימודים תשפ"ג (גידול של 2.9%). במהלך העשור האחרון, קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי הוראה דרוזים, היה 2.4% בממוצע לשנה, לעומת קצב שינוי שנתי של 2.9% בקרב עובדי הוראה יהודים, 3.2% בקרב מוסלמים ו-0.5% בקרב נוצרים.

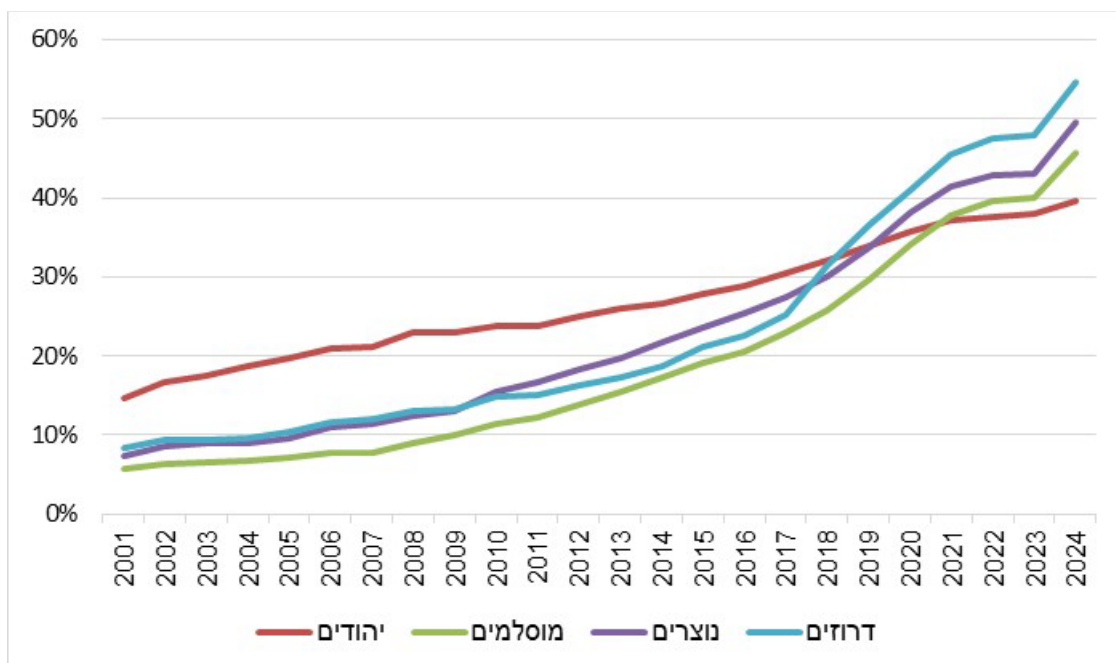
בשנת הלימודים תשפ"ד שיעורם של עובדי הוראה חדשים בקרב עובדי ההוראה הדרוזים היה כ-5.5% לעומת כ-7.2% בקרב עובדי הוראה יהודים, 5.9% בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-3.8% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

בשנת הלימודים תשפ"א (2020/21) שיעורם של עובדי הוראה שעזבו את המערכת בקרב עובדי ההוראה הדרוזים היה 5.6%, לעומת כ-5.2% בקרב עובדי הוראה יהודים, כ-4.0% בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-5.0% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

שיעור הנשים בקרב עובדי ההוראה הדרוזים הגיע בשנת הלימודים תשפ"ד לכ-83%, בדומה לכ-82% בקרב עובדי הוראה יהודים ול-85% בקרב עובדי הוראה נוצרים, לעומת 77% בקרב עובדי הוראה מוסלמים.

הגיל הממוצע בקרב עובדי הוראה דרוזים הגיע בשנת הלימודים תשפ"ד ל-42.8 שנים, לעומת 43.7 שנים בקרב עובדי הוראה יהודים, 41.2 בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-45.6 שנים בקרב עובדי הוראה נוצרים. שיעור בעלי תואר שני בקרב עובדי הוראה דרוזים היה הגבוה ביותר והגיע בשנת הלימודים תשפ"ד לכ-54%, לעומת כ-39% בקרב עובדי הוראה יהודים, 45% בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-49% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

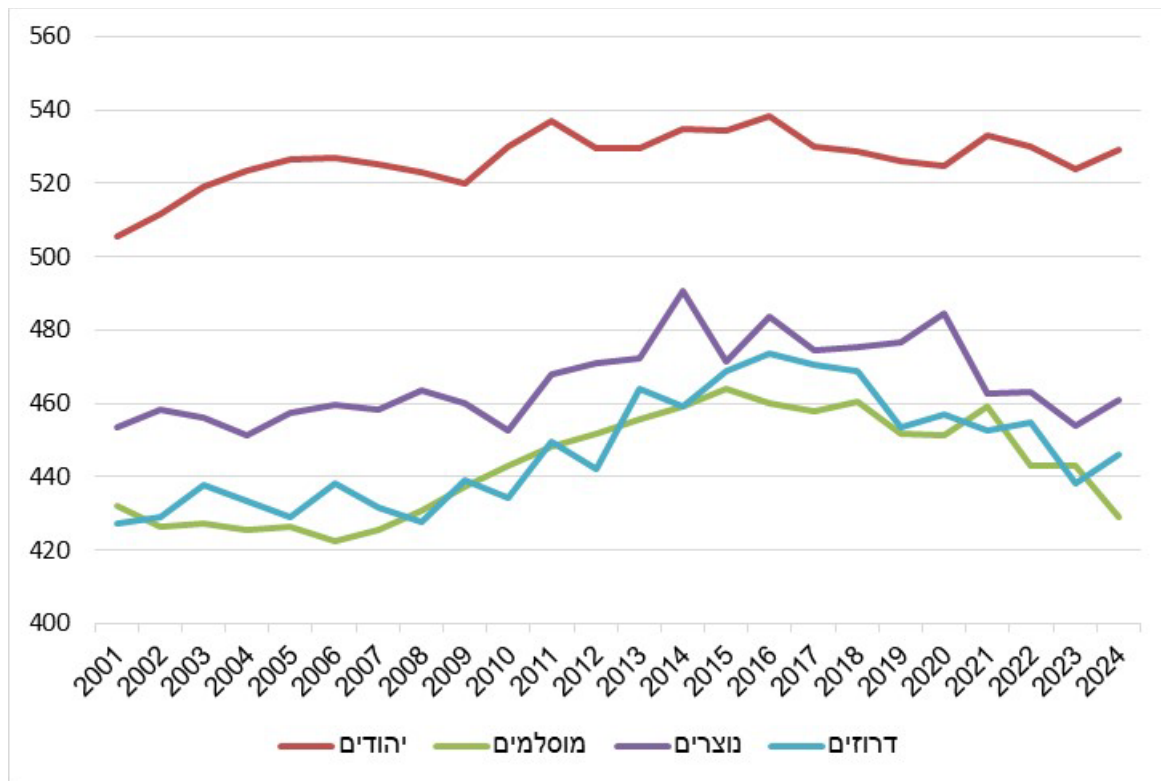
תרשים 8 - שיעור בעלי תואר שני בקרב עובדי הוראה, לפי דת

ממוצע ציוני הבגרות בקרב עובדי הוראה דרוזים חדשים בשנת הלימודים תשפ"ד עמד על כ-91.5, בדומה ל-91.6 בקרב עובדי הוראה נוצרים, ולעומת 88.4 בקרב עובדי הוראה יהודים ו-88.5 בקרב עובדי הוראה מוסלמים.

הציון הפסיכומטרי הממוצע בקרב עובדי הוראה דרוזים חדשים בשנת הלימודים תשפ"ד היה 446, לעומת 529 בקרב עובדי הוראה יהודים, 429 בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-461 בקרב עובדי הוראה נוצרים.

תרשים 9 - ציון פסיכומטרי ממוצע בקרב עובדי הוראה חדשים, לפי דת

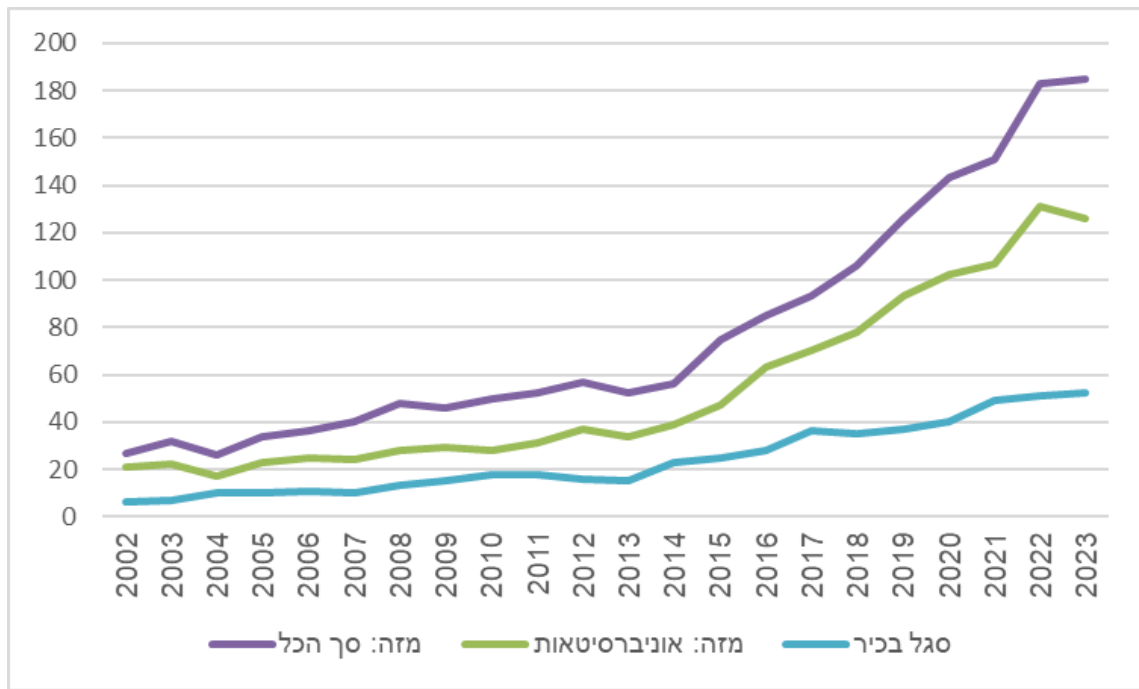
[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

אנשי סגל אקדמי דרוזים

בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) מספרם של אנשי סגל דרוזים במוסדות להשכלה הגבוהה היה 185, לעומת 183 בשנת הלימודים תשפ"ב (2021/22), גידול של כ-1%. מהם 126 היו אנשי סגל באוניברסיטאות והיתר – במכללות. לפי דירוג, 52 מהם היו אנשי סגל בכיר, 60 מורים מן החוץ ו-72 אנשי סגל זוטא.

במהלך השנים 2002-2014, קצב השינוי השנתי במספרם של אנשי סגל אקדמי דרוזים היה 6.3% בממוצע לשנה, לעומת קצב שינוי שנתי של 3.1% בקרב אנשי סגל אקדמי יהודים, 8.2% בקרב מוסלמים ו-5.9% בקרב נוצרים. במהלך השנים 2014-2023 קצב השינוי היה מהיר יותר: 14.2% בממוצע לשנה בקרב אנשי סגל אקדמי דרוזים, לעומת 2.6% בקרב יהודים, 12.4% בקרב מוסלמים ו-8.1% בקרב נוצרים.

תרשים 10 - אנשי סגל אקדמי דרוזים, מספרים מוחלטים

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

רשומים¹¹ במשרד הרווחה והביטחון החברתי, 2022

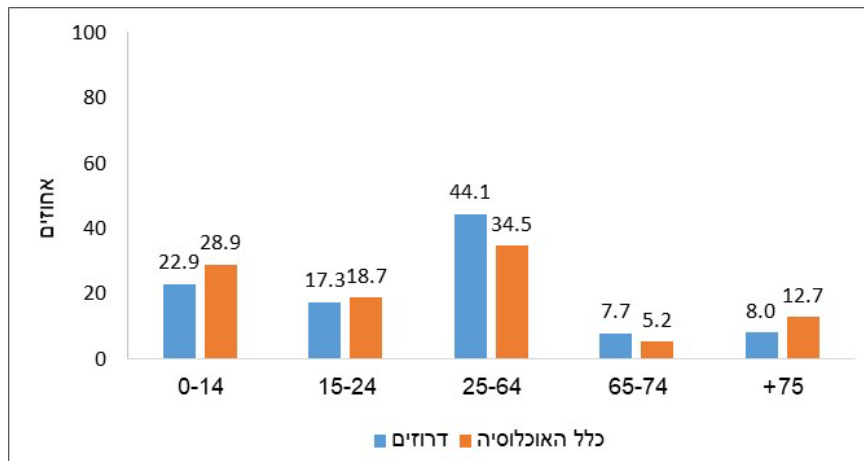
בשנת 2022, 24.1 אלף דרוזים היו רשומים במחלקות לשירותים חברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי. שיעור הרשומים בקרב כלל האוכלוסייה הדרוזית עמד על 161.5 ל-1,000 נפש, והיה גבוה יותר משיעור הרשומים בקרב כלל אוכלוסיית ישראל (118.2 ל-1,000 נפש).

53.6% מהדרוזים הרשומים היו נשים ו-46.4% היו גברים.

שיעור הרשומים במחלקות לשירותים חברתיים בקרב הדרוזים היה גבוה משמעותית משיעור הרשומים בכלל האוכלוסייה בקבוצת הגיל 25-64 (44.1% לעומת 34.5%, בהתאמה) ובקבוצת הגיל 65-74 (בפער קטן יותר). לעומת זאת, שיעור הרשומים בקרב הדרוזים היה נמוך משיעור הרשומים בכלל האוכלוסייה בקבוצות הגיל: 0-14, 15-24 ו-75 ומעלה.

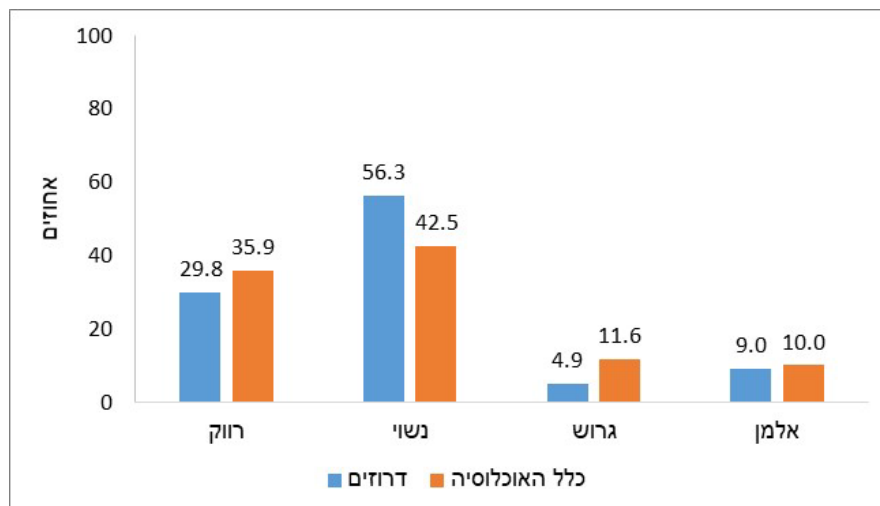
¹¹ רשומים במחלקות לשירותים חברתיים – משפחה או פרט שפנו או הופנו למחלקות לשירותים חברתיים של משרד הרווחה והביטחון החברתי ונפתח להם תיק טיפול. החל משנת 2021, הנתונים המפורסמים הם ממערכת נתוני יסוד החדשה שבה חל שינוי ברמת אשכולות נזקקות משק הבית והפרט וכן ברמת הספירה של הרשומים במחלקות לשירותים חברתיים ובעלי הנזקקות המוגדרת. כך, למשפחה או פרט יכולים להיפתח יותר מתיק טיפול אחד או להירשם יותר מנזקקות אחת, והם יימנו בכל אחד מהם.

תרשים 11 - רשומים במחלקות לשירותים חברתיים לפי קבוצת גיל, 2022

מרבית הדרוזים הרשומים בני 15 ומעלה היו נשואים (56.3%), 29.8% היו רווקים, 9% היו אלמנים ו-4.9% היו גרושים.

תרשים 12 - רשומים במחלקות לשירותים חברתיים בני 15 ומעלה לפי מצב משפחתי, אחוזים

בעלי נזקקות מוגדרת¹² במשרד הרווחה והביטחון החברתי, 2022

מתוך 24.1 אלף הדרוזים הרשומים, 14.7 אלף הוגדרו כבעלי נזקקות מוגדרת (60.9%). שיעורם בקרב כלל האוכלוסייה הדרוזית עמד על 98.4 ל-1,000 נפש, והוא היה גבוה באופן משמעותי מהשיעור בקרב כלל אוכלוסיית ישראל (64.2 ל-1,000 נפש).

¹² בעל נזקקות מוגדרת – פרט הרשום במחלקה לשירותים חברתיים ושהוגדרה לו לפחות נזקקות אחת שאינה "תקינה".

נזקקות – הסיבה שבגללה פנה או הופנה הפרט/המשפחה למחלקה לשירותים חברתיים. העובד הסוציאלי המטפל במשפחה מציין לכל תיק את נזקקות משק הבית מתוך רשימה קבועה של 29 נזקקויות, ואת נזקקויות הפרט של בני המשפחה מתוך רשימה קבועה של 47 נזקקויות. בנוסף, לבני משפחה הרשומים בתיק ואינם בעלי נזקקות, מצוין כי "לא זוהתה נזקקות".

בקרב הדרוזים הרשומים שהוגדרו כבעלי נזקקות מוגדרת, אשכול הנזקקות השכיח ביותר היה חסמים אישיים וחברתיים (52%). אשכול הנזקקות השני בשכיחותו היה קשיים בצריכת שירותים ובמיצוי זכויות (32%) ואחריו סיבות רפואיות, מוגבלות והזנחה (6%), עוני, קשיי הכנסה ותעסוקה (5%), אלימות (3%) והתמכרות ועבריינות (2%).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

אנשים עם מוגבלות

בשנת 2022 היו במרשם אנשים עם מוגבלות כ-1.096 אלף אנשים עם מוגבלות, ומהם כ-891.1 אלף יהודים ואחרים וכ-204.7 אלף ערבים – מתוכם כ-20.4 אלף דרוזים.

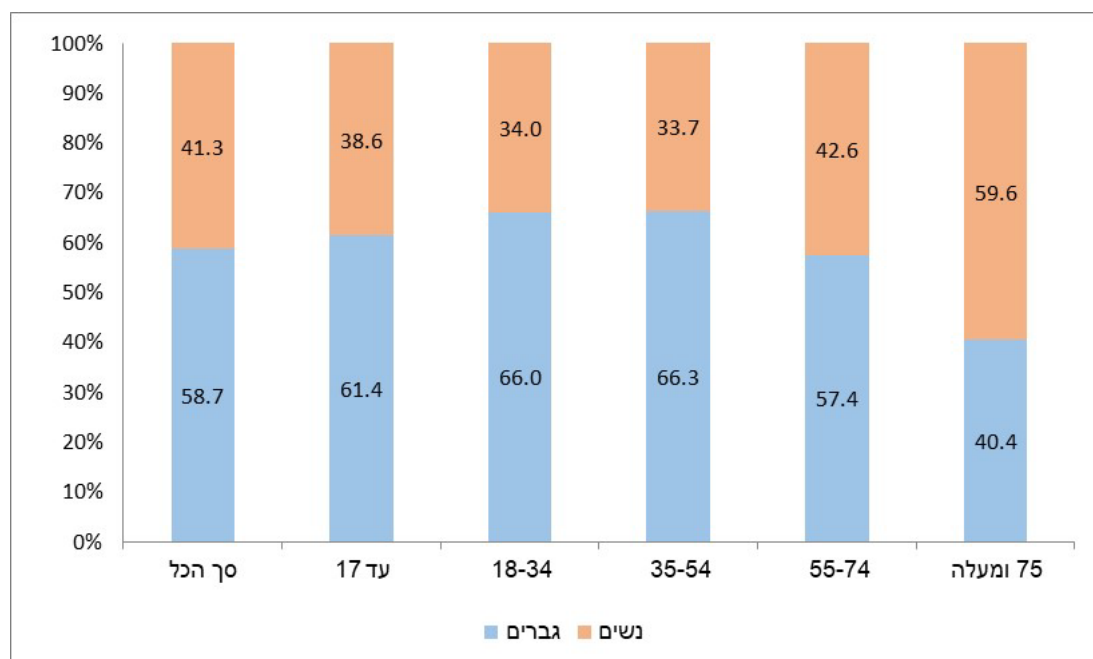
מרשם זה, כולל גם נתונים על נכי צה"ל מאגף השיקום במשרד הביטחון. מתוך 67.4 אלף נכי צה"ל (ב-2022), 3.4 אלף (5.0%) הם דרוזים.

שיעור נכי צה"ל בקרב דרוזים בני 18 ומעלה היה 31.7 ל-1,000 נפש, גבוה באופן ניכר מהשיעור בקרב יהודים ואחרים בני 18 ומעלה (11.9 ל-1,000 נפש). פער משמעותי נמצא גם בקרב הגברים הדרוזים לעומת הגברים היהודים והאחרים (62.6 לעומת 22.5 ל-1,000 נפש, בהתאמה). כלומר, 1 מכל 16 גברים דרוזים בני 18 ומעלה הוא נכה צה"ל, לעומת 1 מכל 44.4 גברים יהודים ואחרים בני 18 ומעלה.

בקרב כלל האנשים הדרוזים עם מוגבלות (20.4 אלף), גילם הממוצע של הגברים היה נמוך מגילן הממוצע של הנשים (50.7 לעומת 56.8, בהתאמה).

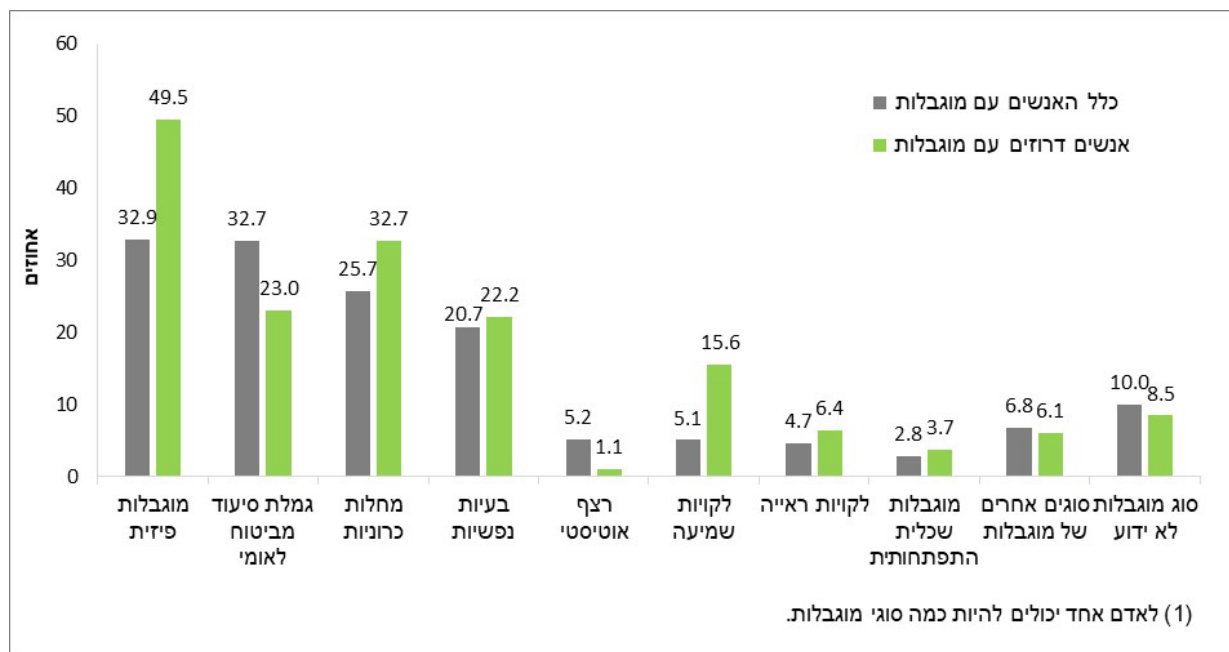
58.7% מהדרוזים עם מוגבלות, הם גברים, ו-41.3% הן נשים. בכל קבוצות הגיל, הגברים היו רוב, למעט בקבוצת בני 75 ומעלה שבה הנשים היו הרוב (59.6%).

תרשים 13 - אנשים דרוזים עם מוגבלות, לפי מין וגיל, 2022

שני סוגי המוגבלות הנפוצים ביותר בקרב דרוזים עם מוגבלות היו מוגבלות פיזית (49.5%) ומחלות כרוניות (32.7%), והם היו גבוהים באופן ניכר מהאחוזים בקרב כלל האנשים עם מוגבלות (32.9%-ו-25.7%, בהתאמה). הפער המשמעותי ביותר בין דרוזים עם מוגבלות לכלל האנשים עם מוגבלות היה באחוז האנשים עם לקויות שמיעה (15.6% לעומת 5.1%, בהתאמה). לעומת זאת, אחוז מקבלי גמלת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי בקרב הדרוזים היה נמוך מהאחוז בקרב כלל האנשים עם מוגבלות (23.0% לעומת 32.7%, בהתאמה).

תרשים 14 - כלל האנשים עם מוגבלות ואנשים דרוזים עם מוגבלות, לפי סוג מוגבלות (1), 2022

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

פשיעה, שנת פסק דין 2021

עומדים לדין

בשנת פסק דין 2021 שיעור העומדים לדין בקרב האוכלוסייה הדרוזית עמד על כ-329 ל-100,000 נפש. שיעור זה גבוה מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-312 ל-100,000 נפש).

שיעור העומדים לדין בקרב הגברים הדרוזים עמד על כ-630 ל-100,000 נפש, לעומת כ-583 ל-100,000 נפש בקרב כלל הגברים תושבי ישראל שאינם דרוזים. שיעור העומדות לדין בקרב הנשים שאינן דרוזיות היה גדול פי 2.7 מהשיעור בקרב הנשים הדרוזיות (51 לעומת 19 ל-100,000 נפש, בהתאמה).

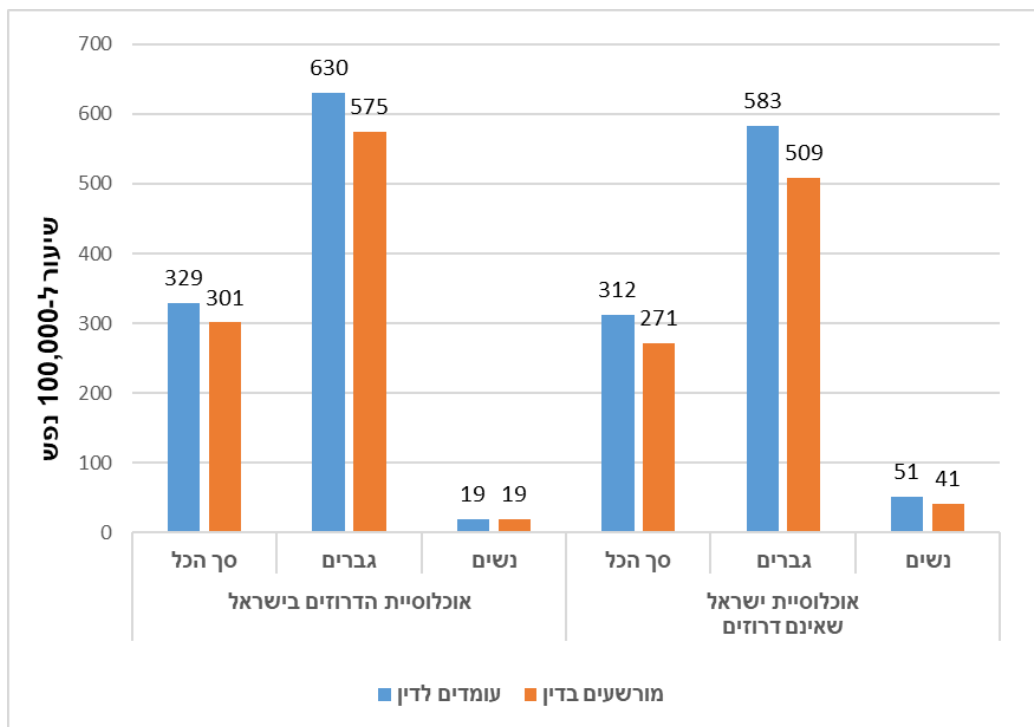
מורשעים

בשנת פסק דין 2021 אחוז ההרשעה בקרב האוכלוסייה הדרוזית בישראל גבוה מאחוז ההרשעה בקרב תושבי ישראל שאינם דרוזים (91.6% לעומת 86.7%, בהתאמה).

שיעור המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית עמד על כ-301 ל-100,000 נפש, והיה גבוה מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-271 ל-100,000 נפש).

שיעור הגברים המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-575 ל-100,000 נפש, גבוה באופן ניכר משיעור הגברים בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-509 ל-100,000 נפש). שיעור הנשים המורשעות בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-19 ל-100,000 נפש, נמוך משמעותית משיעור הנשים בקרב כלל תושבות ישראל שאינן דרוזיות (כ-41 ל-100,000 נפש).

תרשים 15 - עומדים לדין ומורשעים בדין במשפטים פליליים, לפי מין, שנת פסק דין 2021

בשנת פסק דין 2021, 37.9% מהמורשעים הדרוזים היו מועדים,¹³ נמוך משמעותית מהאחוז בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (54.3%). גם בבחינת שיעור המועדים ל-100,000 נפש, השיעור בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה נמוך באופן ניכר מהשיעור בקרב תושבי ישראל שאינם דרוזים (114 לעומת 147, בהתאמה).

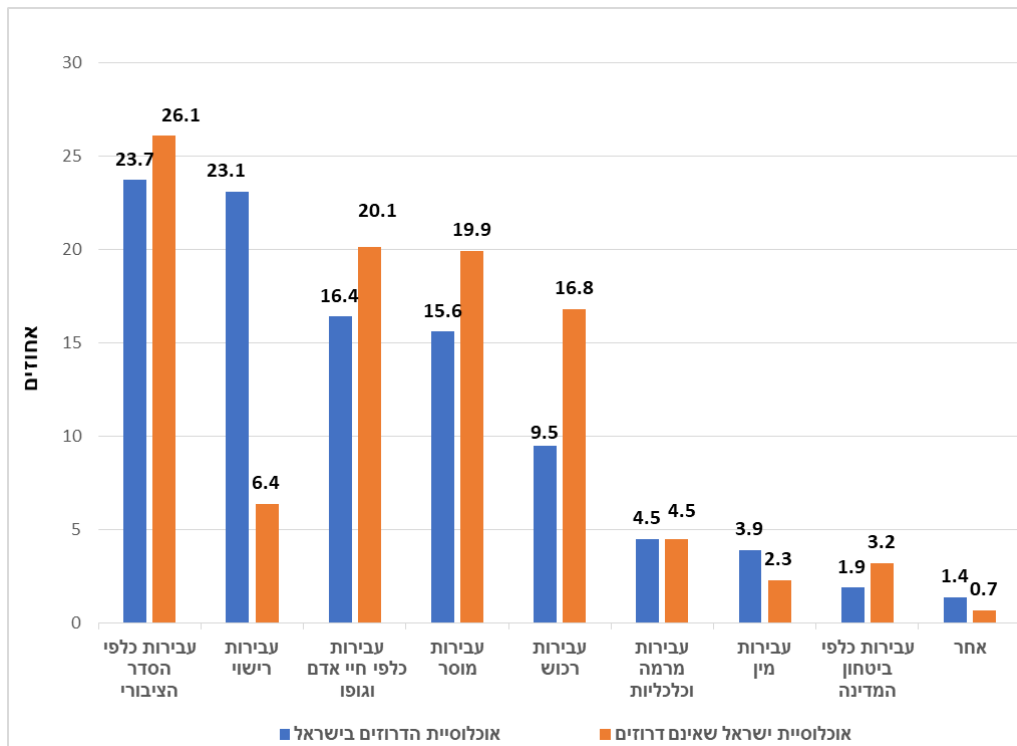
עבירות נפוצות

בבחינת התפלגות פסקי הדין של מורשעים מהאוכלוסייה הדרוזית לפי קבוצות עבירה, ניתן לראות כי העבירות הנפוצות ביותר היו: עבירות כלפי הסדר הציבורי (23.7%), עבירות רישוי (23.1%) ועבירות כלפי חיי אדם וגופו (16.4%). העבירות הפחות נפוצות בקרב האוכלוסייה הדרוזית היו עבירות מין (3.9%) ועבירות כלפי ביטחון המדינה (1.9%).

¹³ אנשים אשר הורשעו בשתי הרשעות או יותר עד סוף השנה הנחקרת נחשבים למועדים.

בבחינה של התפלגות המורשעים לפי קבוצות עבירה, אחוז המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה גבוה משמעותית מאחוז המורשעים בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים בעבירות רישוי (23.1% לעומת 6.4%, בהתאמה). לעומת זאת, בעבירות רכוש אחוז המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה נמוך משמעותית מאחוז המורשעים בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (9.5% לעומת 16.8%, בהתאמה).

תרשים 16 - מורשעים לפי קבוצות עבירה, שנת פסק דין 2021

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)